

III.

ODŮVODNĚNÍ

OBEČNÁ ČÁST

Název

Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech, ve znění pozdějších předpisů

Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy a odůvodnění jejích hlavních principů

Zákon č. .../2019 Sb., kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, nabývá účinnosti dnem 14. prosince 2019.

Hlavním cílem novely veterinárního zákona je implementace nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/625 ze dne 15. března 2017 o úředních kontrolách a jiných úředních činnostech prováděných s cílem zajistit uplatňování potravinového a krmivového práva a pravidel týkajících se zdraví zvířat a dobrých životních podmínek zvířat, zdraví rostlin a přípravků na ochranu rostlin, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EU) č. 1151/2012, (EU) č. 652/2014, (EU) 2016/429 a (EU) 2016/2031, nařízení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a směrnic Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, směrnic Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutí Rady 92/438/EHS (nařízení o úředních kontrolách) do právního řádu ČR. Lhůta pro implementaci uplyne 14. prosince 2019.

Nařízení o úředních kontrolách přináší obecnou a komplexní úpravu úředních kontrol a jiných úředních činností, která je dosud obsažena v několika přímo použitelných předpisech a směrnicích Evropské unie. Vztahuje se na všechny kontrolní orgány vykonávající úřední kontroly prováděné za účelem ověření souladu s pravidly stanovenými předpisy Evropské unie nebo vnitrostátními předpisy v oblastech vymezených nařízením v čl. 1 odst. 2, tzn. pokud jde o potraviny a bezpečnost potravin, geneticky modifikované organismy, krmiva a bezpečnost krmiv, požadavky týkající se zdraví zvířat, vedlejší živočišné produkty a z nich získané produkty, welfare zvířat, ochranu rostlin, ekologickou produkci a označování chráněných označení původu, chráněných zeměpisných označení a zaručených tradičních specialit. Nařízení se vztahuje také na úřední kontroly dovozu a vývozu ve výše vyjmenovaných oblastech.

Do textu novely veterinárního zákona byla promítnuta ta ustanovení nařízení, jež věcně spadají do předmětu úpravy tohoto právního předpisu. Odpovídajícím způsobem je nyní třeba upravit také prováděcí právní předpisy k veterinárnímu zákonu.

Jedním z prováděcích právních předpisů k veterinárnímu zákonu, který je třeba přizpůsobit nové právní úpravě EU, je i vyhláška č. 291/2003 Sb.

Oblasti sledování přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících se přímo dotýká zrušení následujícího předpisu Evropské unie článkem 146 nařízení o úředních kontrolách:

- Směrnice Rady 96/23/ES ze dne 29. dubna 1996 o kontrolních opatřeních u některých látek a jejich reziduí v živých zvířatech a živočišných produktech a o zrušení směrnic 85/358/EHS a 86/469/EHS a rozhodnutí 89/187/EHS a 91/664/EHS, v platném znění.

Nařízení o úředních kontrolách však v čl. 150 obsahuje v souvislosti se zrušením směrnice Rady 96/23/ES přechodná opatření, z nichž vyplývá, že se příslušná ustanovení směrnice nadále použijí namísto odpovídajících ustanovení nařízení, a to do 14. prosince 2022, nebo do dřívějšího data, jež stanoví akt v přenesené působnosti.

V návaznosti na uvedené přechodné opatření tedy musí většina transpozičních ustanovení zákona a prováděcí vyhlášky prozatím zůstat v platnosti. Z vyhlášky však budou vypuštěna ustanovení, která byla transpozicí směrnice 96/23/ES do právního řádu ČR, pokud jde o úpravu opatření ukládaných orgány veterinární správy na základě výsledků sledování v případě zjištěných nedostatků – nevyhovujících nálezů.

Z výše uvedeného vyplývá, že hlavním principem navrhované právní úpravy je implementace nařízení o úředních kontrolách a dosažení souladu se změnami provedenými novelou veterinárního zákona. Z těchto skutečností také vyplývá nezbytnost provedení navrhovaných úprav.

Předmětná právní úprava neřeší personální otázky a z jejího obsahu nelze posuzovat otázky diskriminace a rovného postavení žen a mužů.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena

Předkládaný návrh vyhlášky je vypracován v souladu se zmocněním uvedeným v § 78 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, k provedení § 19 odst. 7 písm. b) veterinárního zákona.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Předložený návrh vyhlášky souvisí s těmito předpisy Evropské unie:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/625 ze dne 15. března 2017 o úředních kontrolách a jiných úředních činnostech prováděných s cílem zajistit uplatňování potravinového a krmivového práva a pravidel týkajících se zdraví zvířat a dobrých životních podmínek zvířat, zdraví rostlin a přípravků na ochranu rostlin, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EU) č. 1151/2012, (EU) č. 652/2014, (EU) 2016/429 a (EU) 2016/2031, nařízení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a směrnic Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, směrnice

Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutí Rady 92/438/EHS (nařízení o úředních kontrolách).

- Směrnice Rady 96/23/ES ze dne 29. dubna 1996 o kontrolních opatřeních u některých látek a jejich reziduí v živých zvířatech a živočišných produktech a o zrušení směrnic 85/358/EHS a 86/469/EHS a rozhodnutí 89/187/EHS a 91/664/EHS, v platném znění.

Navrhovaná novela vyhlášky je s těmito předpisy Evropské unie a s právem Evropské unie plně slučitelná.

Návrh není v rozporu s judikaturou soudních orgánů Evropské unie a je v souladu s obecnými zásadami práva Evropské unie.

Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

Úřední kontroly v oblasti sledování přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících v současné době upravují tyto právní předpisy:

- Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech, ve znění pozdějších předpisů.

Jak vyplývá z čl. 146 odst. 1 nařízení o úředních kontrolách, s účinností od 14. prosince 2019 se zrušuje směrnice 96/23/ES. Nařízení o úředních kontrolách však v ustanovení čl. 150 obsahuje také přechodná opatření, podle nichž se příslušná ustanovení směrnice 96/23/ES nadále použijí namísto nařízení, a to do 14. prosince 2022 nebo do dřívějšího data, jež by stanovil akt Komise v přenesené působnosti.

V návaznosti na nařízení o úředních kontrolách tedy bude zrušena a s účinností od 14. prosince 2019 nově stanovena nařízením Komise v přenesené pravomoci prozatím pouze právní úprava opatření ukládaných orgány veterinární správy v případě zjištěných nedostatků – nevyhovujících nálezů.

Konkrétně se jedná o návrh nařízení Komise v přenesené pravomoci, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/625, pokud jde o případy podezření na nesoulad nebo zjištěného nesouladu s pravidly Unie pro používání nebo rezidua farmakologicky účinných látek, které jsou povoleny ve veterinárních léčivých přípravcích nebo jako doplňkové látky, nebo s pravidly Unie pro používání nebo rezidua zakázaných nebo nepovolených farmakologicky účinných látek. Legislativní proces návrhu nařízení dosud nebyl ukončen a nařízení nebylo vyhlášeno v Úředním věstníku. Vzhledem k charakteru právní úpravy je kompetence k vydávání opatření v případech podezření nebo zjištěného nesouladu s právními předpisy implementována do právního řádu ČR novelou veterinárního zákona.

Jak bylo vysvětleno výše, v ostatním zůstává transpozice směrnice nedotčena a dosavadní právní úprava v zákoně a ve vyhlášce č. 291/2003 Sb. se použije na základě přechodného období podle čl. 150 nařízení o úředních kontrolách i nadále.

Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, sociální dopady včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty:

Navrhovaná změna nebude mít dopad na státní rozpočet ani ostatní veřejné rozpočty.

Dopady na Státní veterinární správu:

Návrh vyhlášky nebude mít dopady na činnost orgánů veterinární správy.

Dopady na spotřebitelskou veřejnost:

Změna vyhlášky nebude představovat změnu, která by měla dopad na spotřebitelskou veřejnost.

Přijetí vyhlášky nebude mít dopad v sociální oblasti.

Z navrhované právní úpravy nevyplývají žádné negativní dopady na životní prostředí.

Zhodnocení dopadu navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Návrh vyhlášky nemá žádné negativní dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen.

Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná úprava je v souladu s ochranou soukromí a osobních údajů.

Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná právní úprava neobsahuje žádné ustanovení, které by bylo předmětem korupčního rizika.

Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava neobsahuje žádné ustanovení, které by se vztahovalo k bezpečnosti nebo obraně státu.

II. Zvláštní část

K čl. I:

K bodům 1 a 3:

Text vyhlášky je třeba aktualizovat a nahradit pojem „předpisy Evropských společenství“ pojmem „předpisy Evropské unie“.

K bodům 2, 4, 6 a 7:

V návaznosti na nařízení o úředních kontrolách se z vyhlášky č. 291/2003 Sb. vypouštějí ustanovení, která byla transpozicí směrnice 96/23/ES do právního řádu ČR, pokud jde o úpravu opatření ukládaných orgány veterinární správy na základě výsledků sledování v případě zjištěných nedostatků – nevyhovujících nálezů.

K bodu 5:

V rámci implementace nařízení o úředních kontrolách je nutné vypustit z textu vyhlášky i ustanovení upravující kompetence národních referenčních laboratoří. Tuto právní úpravu obsahuje přímo použitelné ustanovení čl. 101 nařízení.

K čl. II:

Účinnost vyhlášky navazuje na nabytí účinnosti nařízení o úředních kontrolách a novely veterinárního zákona a stanoví se k 14. prosinci 2019.